

**ПАМ'ЯТІ ВЧЕНОГО-ГЕОФІЗИКА ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК
ЛЕОНІДА ЄВГЕНОВИЧА СОБІСЕВИЧА**

5 грудня 2020 року відійшов у вічність доктор технічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії прикладної геофізики і вулканології Інституту фізики Землі імені О.Ю. Шмідта Російської академії наук, уродженець України

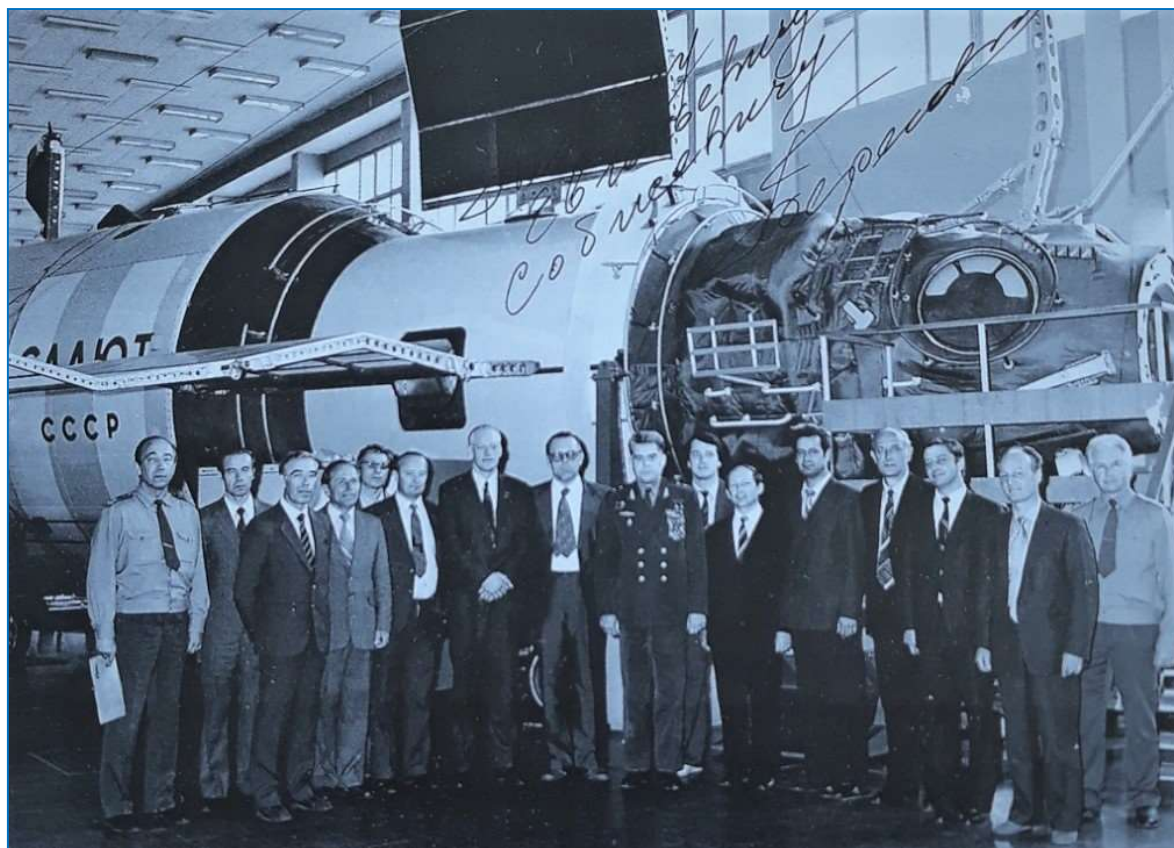
ЛЕОНІД ЄВГЕНОВИЧ СОБІСЕВИЧ

(27.04.1930 – 05.12.2020)

Леонід Євгенович Собісевич народився 27 квітня 1930 року в Україні, в селі Малий Бобрик Краснопільського району Сумської області в сім'ї вчителя. У роки Великої Вітчизняної війни, будучи підлітком, брав участь у партизанському русі, ходив у розвідку на окупованій території. Після повернення з евакуації він закінчив середню школу в м. Сумах у 1949 році вступив до Вищого військово-морського училища інженерів зброї (м. Пушкін, поблизу м. Санкт-Петербургу), яке закінчив з відзнакою і золотою медаллю у березні 1955 року. Далі були ад'юнктура, захист кандидатської (1962 року) і докторської (1973 року) дисертацій, служба в науково-дослідних інститутах, де він активно розвиває науковий напрям, пов'язаний зі створенням нового класу морських інформаційно-вимірювальних систем, знаходить вирішення проблеми гідроакустики спеціалізованих засобів, читає курси лекцій і у 1981 році отримує звання професора зі спеціальності "Морські інформаційно-вимірювальні системи".

З 1975 року капітан I рангу Л.Є. Собісевич, як член Секції прикладних проблем при Президії АН СРСР, перебував на передньому краї оборонної фундаментальної науки (фото).

З 1989 року, після звільнення в запас, Леонід Євгенович продовжував працювати на посаді головного наукового співробітника Інституту фізики Землі імені О.Ю. Шмідта Російської академії наук. За комплекс спеціальних робіт і успішну підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації (під його керівництвом захищено 12 кандидатських та 4 докторських дисертацій) він був удостоєний Державної премії Ради Міністрів СРСР та почесного звання "Заслужений діяч науки і техніки Російської Федерації".

Під час відвідування Центру підготовки космонавтів делегацією Секції прикладних проблем при Президії АН СРСР (Зоряне містечко, Підмосков'я, СРСР, 1985 рік)

На фото в центрі: начальник Центру підготовки космонавтів льотчик-космонавт СРСР генерал-лейтенант авіації Г.Т. Береговий, ліворуч від нього – Л.С. Собієвич, праворуч – О.А. Щитцов

У 90-х роках минулого століття і на початку нинішнього Леонід Євгенович очолював правління Міжрегіонального фонду соціального захисту населення від наслідків радіаційних та геоecологічних катастроф, працював заступником директора Державного науково-дослідного центру прогнозування і попередження глобальних геофізичних і техногенних катастроф та виконував обов'язки ученого секретаря Наукової ради з прикладної геофізики РАН і Державної науково-технічної програми "Глобальні зміни природного середовища і клімату" (далі – Програма) під керівництвом віце-президента РАН академіка Миколи Павловича Лаврова. Завдяки самовідданій праці, широкому науковому кругозору та успішному виконанні завдань програми вдалося не тільки зберегти колективи дослідників, а й отримати нові значні результати та вагомі досягнення у багатьох напрямках наук про Землю.

Наукові інтереси Леоніда Євгеновича були зосереджені на ключових проблемах гідроакустики, прикладної геофізики і гідрофізики, включаючи такі розділи, як теорія та методи експериментальних досліджень геофізичних і гідрофізичних (акустичних, гідроакустичних, сейсмічних, гідродинамічних й електромагнітних) полів та моніторингу хвильових процесів, які генеруються в літосфері та інших геосферах в результаті зовнішніх і внутрішніх впливів, з урахуванням еволюції локалізованих неоднорідних структур.

Л.Є. Собісевич – академік Російської Академії природничих наук, заслужений діяч науки і техніки Російської Федерації. Науковий доробок Леоніда Євгеновича складає більш ніж 300 наукових праць, до складу яких входять 12 оригінальних монографій та понад 40 винаходів і патентів на цілий ряд геофізичних і гідрофізичних методів, приладів і систем.

Леонід Євгенович любив приїжджати до України: у Києві він, зазвичай, відвідував Інститут геофізики імені С.І. Субботіна НАН України, у Запоріжжі брав активну участь у низці міжнародних науково-практичних конференцій. Він завжди підкреслював, що Україна – його батьківщина і, коли він перебуває тут, його охоплює особливе відчуття теплоти.

Між співробітниками Інституту геофізики імені С.І. Субботіна НАН України та Леонідом Євгеновичем у 2012–2016 роках склалися надзвичайно активні науково-творчі стосунки, результатом яких була публікація великих спільних статей в українському "Геофізичному журналі".

Також Л.Є. Собісевич – автор низки статей, надрукованих у 2014–2020 рр. в українському журналі "Геологія і корисні копалини Світового океану" та в 2004–2013 рр. – у збірнику наукових праць "Гідроакустичний журнал (Проблеми, методи та засоби досліджень Світового океану)"¹, а також учасник трьох міжнародних науково-практичних конференцій "Проблеми, методи та засоби досліджень Світового океану" у м. Запоріжжі у 2003, 2008 і 2013 роках.

Леонід Євгенович прожив довге, яскраве і насичене творчістю та подіями життя, незмінно обдаровував своїм невичерпним ентузіазмом кожного, кому пощастило співпрацювати з ним і спілкуватися.

Українські колеги назавжди збережуть у своїх серцях живу, світлу пам'ять про Леоніда Євгеновича Собісевича.

Віталій СТАРОСТЕНКО,

академік НАН України

Євген ШНЮКОВ,

академік НАН України

Олександр ЩИЩОВ,

член-кореспондент НАН України

Володимир КОБОЛЕВ,

член-кореспондент НАН України

¹ Збірник наукових праць "Гідроакустичний журнал (Проблеми, методи та засоби досліджень Світового океану)" в 2018 році перейменовано на "Океанографічний журнал (Проблеми, методи та засоби досліджень Світового океану)".